

Cur201800886

PLEITNOTITIES

inzake:

STICHTING HUMANITAIRE ZORG CURACAO
STICHTING SCHOON MILIEU OP CURACAO

M. CONNECION e.a., gedaagden in conventie en eisers in reconventie, hierna te noemen "**HZC e.a.**", gemachtigden: mr. H.W. Braam en P. Deelen

tegen

REFINERIA ISLA (CURAZAO) S.A., eiseres in conventie, gedaagde in reconventie, hierna te noemen "**Isla**", gemachtigde: mr. L.M. Virginia

Edelachtbare;

DE CONVENTIONELE VORDERING

1. Alvorens inhoudelijk op de zaak in te gaan en alvorens überhaupt de vraag te kunnen beantwoorden of Isla dwangsommen heeft verbeurd, dient de stelling van Isla dat HZC e.a. hun beweerde vordering op Isla ter zake van een dwangsom van Fl. 75 miljoen m.b.t. het jaar 2014 hebben laten verjaren, aan de orde te worden gesteld.

Isla doet hierbij een beroep op het gestelde in artikel 611g lid 1 Rv.

Isla vergeet echter gemakheidshalve artikel 611g lid 3 Rv te vermelden, welk artikel bepaalt: "*De verjaring wordt ook geschorst zolang degene die de veroordeling verkreeg, met het verbeuren van de dwangsom redelijkerwijs niet bekend kon zijn*".

2. Zoals Isla terecht stelt dateert het deskundigenbericht op de door het Gerecht gestelde vraag of Isla in 2014 dwangsommen heeft verbeurd, van 25 januari 2017.
Aan de hand van dit rapport concludeerden HZC e.a. en konden HZC e.a. (pas) concluderen, dat het verbod/de norm zoals geformuleerd in het Hofvonnis van 12 januari 2010, was overtreden en dat -naar hun oordeel- de dwangsommen zijn verbeurd.
Met inachtneming van het bepaalde in artikel 611g lid 3 Rv begon de verjaring van de dwangsommen dan ook (pas) te lopen op het moment dat HZC e.a. wisten of redelijkerwijs konden weten dat zij aanspraak maakten op deze

dwangsommen. Dit is dus met ingang van de dagtekening van het rapport, t.w. met ingang van 25 januari 2017.

Gedurende de periode van 12 januari 2010 (datum uitspraak van het Hof) tot 25 januari 2017 (datum deskundigenbericht) was de verjaring (van de eventueel verbeurde dwangsommen) immers geschorst.

3. Gelet op de korte verjaringstermijn van 6 maanden (anders dan de “normale” verjaringstermijn” van 5 jaar), dient de term “*redelijkerwijs*” in het voordeel van de crediteur (degene die op de boete aanspraak maakt) te worden uitgelegd, derhalve niet in enge, doch in ruime zin.
Artikel 611g lid 3 Rv is immers een bepaling welke ter bescherming strekt van de crediteur tegen de korte verjaringstermijn van artikel 611g lid 1 welke laatste bepaling ter bescherming strekt van de debiteur (degene die de boetes verbeurt).
4. De aanmaningen welke door HZC e.a. zijn verstuurd in de periode van voor 25 januari 2017 hebben veeleer betrekking op de stuiting van de verjaring van de over het jaar 2013 verbeurde dwangsommen (het deskundigenrapport op de vraag of in 2013 de door het Hof vastgestelde norm is overschreden, dateert immers van 16 juni 2015).
5. Op 30 mei 2017 (binnen de door de wet voorgeschreven termijn van 6 maanden) wordt Isla de verbeurde dwangsommen aangezegd en vervolgens weer op 27 november en 6 december 2017. Deze brieven zijn als produkties reeds in het geding gebracht.
De verjaring van de verbeurde dwangsommen is door HZC e.a. dan ook tijdig gestuit.
6. In de Gemeenschappelijke Memorie van Toelichting van de Benelux-Overeenkomst houdende Eenvormige Wet betreffende de dwangsom, wordt aangegeven dat het niet zelden zal voorkomen dat het gedrag van de veroordeelde erop is afgestemd een inbreuk op de hoofdveroordeling zo lang mogelijk voor de dwangcrediteur verborgen te houden. In een dergelijk geval behoort de vordering tot betaling van de dwangsom niet intussen te kunnen verjaren, aldus de Gemeenschappelijke Memorie van Toelichting.
7. HZC e.a. wensen subsidiair te stellen dat een beroep van Isla op de verjaring naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar is onder de gegeven omstandigheden in casu.

In het verlengde hiervan wensen HZC e.a. te verwijzen naar een uitspraak van de HR van 26 januari 2018, ECLI:NL:HR:2018:111.

In deze zaak heeft de HR geoordeeld dat beroep op verjaring tijdens onderhandelingen naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar is.

In casu zijn er weliswaar geen onderhandelingen gevoerd, doch partijen hebben beide uitdrukkelijk ingestemd met de benoeming van een deskundige, c.q. een aantal deskundigen, om te kunnen vaststellen of de norm is overschreden en de dwangsommen zijn verbeurd.

Net als tijdens de onderhandelingen, wordt tijdens het opstellen van het deskundigenrapport de verjaring geschorst, en net als tijdens de duur van de onderhandelingen, is een beroep op verjaring tijdens de duur gemoeid met het opstellen van het deskundigenrapport, naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar.

Immers, partijen hebben er beide uitdrukkelijk voor gekozen, om aan de hand van een deskundigenrapport te bepalen of de norm is overschreden en derhalve of de dwangsommen zijn verbeurd.

De uitslag van dit rapport dient dan ook te worden afgewacht.

8. Om het beroep op verjaring te weerleggen kan voorts aanknopingspunt worden gezocht bij de uitspraak van de HR van 31 maart 2017, ECLI:NL:HR:2017:552. Dit betreft een van vele uitspraken van de HR welke voortbouwt op de uitspraak van de HR van 24 januari 2003, ECLI:NL:HR:2003:AF0694, NJ 2003/300.

Het oordeel van de HR is dat een verjaring pas begint te lopen indien benadeelde bekend is geworden met zowel de schade als de daarvoor aansprakelijke persoon.

Volgens de HR gaat het om de daadwerkelijke bekendheid, zodat het enkele vermoeden van het bestaan van de schade niet volstaat.

“De verjaringstermijn van art. 3:310 lid 1 BW begint pas te lopen op de dag na die waarop de benadeelde daadwerkelijk in staat is een rechtsvordering tot vergoeding van de door hem geleden schade in te stellen. Daarvan zal sprake zijn als de benadeelde voldoende zekerheid heeft verkregen dat de schade is veroorzaakt door tekortschieten of foutief handelen van de betrokken persoon”.

Als benadeelde partij hebben HZC e.a. pas voldoende zekerheid, de daadwerkelijke bekendheid, verkregen nadat het deskundigenrapport is opgesteld.

Immers, aan de hand van dit rapport is gebleken dat Isla jegens hen onrechtmatig heeft gehandeld, c.q. de door het Hof vastgestelde norm heeft overschreden en derhalve de dwangsommen heeft verbeurd.

CONCLUSIE: de vordering van HZC e.a. ter zake de door Isla verbeurde dwangsommen is niet verjaard.

9. HZC e.a. zijn het eens met de stelling van de rechter zoals geformuleerd in het vonnis gewezen op 10 november 2015 onder AR76122/2015 KG in r.o. 6.1., t.w. *“Uitgangspunt is dat een in het dictum van een rechterlijk vonnis uitgesproken veroordeling moet worden gelezen in verband met de overwegingen waarop deze berust. Volgens vaste jurisprudentie dient de beantwoording van de vraag of in strijd is gehandeld met een rechterlijk bevel en of in verband daarmee*

dwangsommen zijn verbeurd, plaats te vinden door hetgeen ter uitvoering van het veroordelend vonnis is verricht, te toetsen aan de inhoud van de veroordeling, zoals deze door uitleg moet worden vastgesteld. Bij deze uitleg dienen doel en strekking van de veroordeling tot richtsnoer te worden genomen in dier voege dat de veroordeling niet verder strekt dan tot het bereiken van het daarmee beoogde doel”.

10. Zie in dit verband ook een uitspraak van het Gerecht in Eerste Aanleg van Curacao van 29 januari 2018 zaaknummer AR 80650/2016 r.o. 4.10: *“In een geval als dit dient het gerecht zich ertoe te beperken de ter uitvoering van het veroordelend vonnis verrichte handelingen, te toetsen aan de inhoud van de veroordeling, zoals die door uitleg moet worden vastgesteld. Daarbij dient het gerecht het doel en de strekking van de veroordeling tot richtsnoer te nemen in die zin dat de veroordeling niet verder strekt dan tot het bereiken van het daarmee beoogde doel”.*

11. In het Hofvonnis van 12 januari 2010 (KG 403/06-H 199/09 en H 200/09) wordt Isla verboden om meer dan 80 microgram per m³ als jaargemiddelde bij te dragen aan de concentratie van zwaveldioxide (SO₂) *“op leefniveau benedenwinds van de raffinaderij, **daaronder begrepen te Beth Chaim**, met inachtneming van het overwogene onder 3.14 (vetgedrukt HWB)”.* Let wel, het Hofvonnis heeft het nadrukkelijk over *“te Beth Chaim”.*

Onder r.o. 3.6 van dit vonnis stelt het Hof: *“Nu evident is dat wanneer alleen al het aandeel van Isla in de immissie de grenswaarden bereikt, gezondheids schade voor de benedenwindse bewoners dreigt, ziet het Hof geen grond om **begraafplaats Beth Chaim** uit te zonderen als plaats waar de immissie wordt gemeten”.*

Zie ook r.o. 3.14: *“Voorts moet de totale immissie **bij de begraafplaats en elders op leefniveau benedenwinds van de raffinaderij** gemeten worden”.*

12. In de op 9 november 2015 gewezen beschikking heeft het Gerecht dan ook terecht, in overleg met beide partijen, aan de deskundigen als toetsingslocatie aangewezen v.w.b. vraag 1: *“leefniveau benedenwinds van de raffinaderij. Voorts moet de totale immissie bij de begraafplaats en elders op leefniveau benedenwinds van de raffinaderij gemeten worden”.* En v.w.b. vraag 3: *“op de locaties te Beth Chaim, genoemd in de brief van TNO van 7 oktober 2015, bladzijde 4”.*

13. Doel en strekking van het verbod zoals geformuleerd in het Hofvonnis van 12 januari 2010 is duidelijk. Gelet op de gezondheidsschade welke wordt veroorzaakt door de immissie van zwaveldioxide, en voorts gelet op het feit dat boven een immissie van 80 microgram per m³ de gezondheid van de mens in

het gedrang komt (met name van de omwonenden van Isla) wordt het Isla verboden om meer dan 80 microgram per m³ bij te dragen in de immissie van zwaveldioxide.

Het Hof heeft duidelijk geen onderscheid willen maken tussen bewoonde en onbewoonde gebieden, omdat er meerdere emittenten (de scheepvaart, wegverkeer, de BOO-centrale en Aqualectra) in het spel zijn en de ene niet aansprakelijk kan worden gehouden voor de andere, en voorts omdat alleen de bijdrage van Isla al, op zo'n 60 tot 70% in de totale immissie kan worden gesteld. Verwezen wordt naar de als overgelegde van de beschikking van het Gerecht in Eerste Aanleg van Curacao, van 24 april 2014, EJ 67478/2014 onder r.o. 4.6 en zie voorts r.o. 3.6 van het Hofvonnis.

De boodschap van het Hof aan het adres van Isla was duidelijk, Isla mag de norm van 80 microgram per m³ als jaargemiddelde niet overschrijden. Isla heeft dit jarenlang structureel gedaan (waarbij in bepaalde gevallen deze norm meer dan 3 keer is overschreden door Isla) doch hieraan dient thans per direct een einde te worden gemaakt. Het gaat immers om de gezondheid, het leven van mensen.

14. Het hoeft geen betoog dat de totale immissie (dus van alle emittenten) de 80 microgram per m³ in de praktijk verre zal overschrijden, en dat dit jaarlijks aan tientallen mensen het leven kost, doch geen haan die ernaar kraait (is toch allemaal te ver van onze bed), behalve dan natuurlijk HZC e.a.
15. Isla concludeert dat zij deze norm niet heeft overschreden, daar in het deskundigenrapport het antwoord op vraag 1 luidt dat op de locatie juist **naast** Beth Chaim (x = 49500 en y = 53000) 56 microgram per m³ is gemeten, en ter plaatse van de bebouwde kom aan de Nijlweg (x = 48750 en y = 52750) 48 microgram per m³. Zie in dit verband bladzijde 7 en 110 van het rapport.

Dit moge zo zijn, doch nergens heeft het Hof de toetsingslocatie beperkt tot deze 2 coördinaten (t.w. x = 49500 en y = 53000 en voorts x = 48750 en y = 52750).

Het Hof heeft in het vonnis van 12 januari 2010 de maximale immissie van Isla niet beperkt tot een bepaalde locatie, anders zou dit, om misverstanden en executiegeschillen te voorkomen, met zoveel worden zijn opgenomen in het dictum.

Neen, het Hof heeft ondubbelzinnig geoordeeld dat de norm (80 microgram per m³) niet mag worden overschreden benedenwinds van de raffinaderij, daaronder begrepen te Beth Chaim. Het verbod is duidelijk en niet voor tweeërlei uitleg vatbaar. Er mag overal worden berekend, en nergens mag de immissie meer zijn dan 80 microgram per m², echter wel zolang er wordt berekend benedenwinds van de raffinaderij, daaronder begrepen te Beth Chaim. Er is dan ook geen

enkele grond, ergo zulks zou in strijd met (een juiste lezing van) het Hofvonnis, om de Joodse begraafplaats Beth Chaim uit te zonderen als locatie waar de immissie wordt berekend. Niet alleen nabij of naast de Joodse begraafplaats, en ook niet alleen aan de rand van de begraafplaats, doch ook **op** de begraafplaats dient de immissie te worden berekend.

16. Weliswaar heeft het Hof tevens geoordeeld dat het overwogene onder 3.14 in acht moet worden genomen, doch r.o. 3.14 bepaalt niet de locatie waar moet worden berekend, r.o. 3.14 bepaalt dat de "**wijze**" waarop de "**bijdrage van Isla**" aan de totale immissie moet worden berekend. Die moet zijn zoals StAB dat heeft gedaan in haar rapport van 16 juni 2008 onder 8.4, aangevuld met de gewijzigde meteorologische uitgangspunten in het rapport van 10 maart 2009 onder 4.1. Het gaat er dus om hoe de bijdrage van Isla te berekenen in de totale immissie op de locaties gelegen benedenwinds van de raffinaderij.
17. Welnu in het rapport van 16 juni 2008 onder 8.4 stelt StAB hoe zij de bijdrage van Isla aan de totale immissie berekent. StAB geeft een uitleg van haar berekeningswijze.
StAB berekent op verschillende coördinaten, t.w. de coördinaten met **de hoogste** concentratie, dus op de coördinaten met het **hoogste belaste punt** in 2001, 2005 en 2007, t.w. $x = 49250$ en $y = 53000$, $x = 48650$ en $y = 53180$, en voorts op nog een aantal andere coördinaten (zie pagina's 39 en 40 van dit rapport).
Opvallend is dat in het StAB rapport van 16 juni 2008 niet wordt berekend op de coördinaten $x = 49500$ en $y = 53000$ en $x = 48750$ en $y = 52750$ (t.w. de coördinaten vermeld in vraag 1), omdat deze coördinaten, alhoewel benedenwinds van de raffinaderij gelegen, in 2001, 2005 en 2007 niet de hoogste concentratie immissie zwaveldioxide aangaven. Net zomin is door StAB in 2008 gemeten op locatie $x = 49500$ en $y = 52828$ (t.w. de locatie welke in 2014 de hoogste bijdrage van Isla aan de immissie aangaf en waarbij de norm is overschreden) en wel om de eenvoudige reden dat deze locaties in 2001, 2005 en 2007 ook niet de hoogste concentratie zwaveldioxide aangaven.
18. In het rapport van 10 maart 2009 wordt aan de hand van de herziene meteogegevens de hoogste concentratie berekend op $x = 49500$ en $y = 53000$. Voor de volledigheid en duidelijkheid, dit zijn wel meteogegevens die dateren uit 2003.
19. Dat het de bedoeling was, immers beide partijen hebben bij de vraagstelling aan de deskundigen hier nadrukkelijk om verzocht, om ook op andere locaties te berekenen, volgt uit vraag 3 van de beschikking van het Gerecht van 9 november 2015.

HZC e.a. wensen voor de volledigheid op te merken dat deze beschikking is geweest door een rechter die ook deel uitmaakte van de Hofcombinatie welke de uitspraak van 12 januari 2010 heeft gewezen, t.w. mr. P.E. de Kort. Immers, weet mr. de Kort (als geen ander) hoe het Hofvonnis van 12 januari 2010 moet worden gelezen en hoe deze moet worden uitgelegd, en in welke context.

De vragen zoals gesteld in de beschikking van 9 november 2015 liggen dan ook in het verlengde van het Hofvonnis van 12 januari 2010.

Indien deze vragen niet relevant zouden zijn voor de beantwoording van de vraag of het verbod zoals geformuleerd in het Hofvonnis van 12 januari 2010 zou zijn overtreden, zouden deze vragen dan ook niet zijn gesteld.

20. Er worden 5 vragen gesteld.

Er is geen hoofdvraag en er zijn geen bijkomende (secundaire of subsidiaire) vragen.

Het zijn 5 vragen aan welke vraag ieder eenzelfde gewicht/waarde toekomt, dus 5 gelijkwaardige vragen.

21. Het antwoord op vraag 3 luidt dat in het jaar 2014 op de locatie met coördinaten $x = 49500$ en $y = 52828$ de norm is overschreden. Op deze locatie is immers (aan de hand van de wijze zoals door StAB in haar rapport van 16 juni 2008 onder 8.4 berekend) een concentratie berekend van 82,91 (overigens zou de immissie nog hoger zijn uitgevallen indien zuidelijker dan $y = 52828$ zou zijn berekend, daar duidelijk is te zien, dat de immissie oploopt naarmate zuidelijker wordt berekend, dus naarmate y afneemt). Zie pagina's 7 en 117 van het rapport.

Dat deze locatie valt onder "*leefniveau benedenwinds van de raffinaderij, daaronder begrepen te Beth Chaim*" dus onder de door het Hof bedoelde toetsingslocatie, staat vast.

22. Mutatis mutandi geldt het hierboven gestelde voor vraag 4 en de beantwoording van deze vraag.

Nogmaals, deze vraag zou niet zijn gesteld indien de beantwoording hiervan niet relevant zou zijn voor de vraag of het verbod zoals geformuleerd in de Hof uitspraak van 12 januari 2010 is overtreden.

Het antwoord op deze vraag laat aan duidelijkheid niets te wensen over.

Op 3 van de 6 gemeten locaties is de norm van 80 microgram per m³ overschreden. Zie pagina's 8 en 123 van het rapport. De overschrijding van de norm op deze 3 locaties is fors, t.w. resp. 89, 91 en 92 microgram per m³ en op 1 locatie precies 80 microgram per m³. Zie voorts de afbeeldingen 13.9, 13.11

en 13.13 uit het rapport van StAB, welke door de heer Paul Deelen zullen worden toegelicht.

23. Isla doet een beroep op het rapport van StAB van 16 juni 2015 en de uitspraak van het Gerecht van 10 november 2015 onder AR 76122/2015 KG om haar stelling dat zij over 2014 geen dwangsommen heeft verbeurd, kracht bij te zetten.

Echter het rapport van 16 juni 2015, welke betrekking heeft op de vraag of de Isla in 2013 de norm heeft overschreden en dus dwangsommen heeft verbeurd, gaat (ten onrechte) uit van een (gehanteerde) rekengrid van 250 x 250 meter en er wordt door StAB v.w.b. de berekening van de jaargemiddelde norm van 80 microgram per m³, op slechts 1 locatie gemeten, t.w. op x= 49250 en y = 53000, (welke locatie in 2009, aan de hand van de meteogegevens uit 2003, is bijgesteld op x = 49500 en y = 53000). Zie pagina 80. Dit was immers de locatie met de hoogste concentratie, het hoogst gemeten punt in 2008, resp. 2009 (en zoals gesteld, met meteogegevens uit 2003).

In dit rapport komt StAB tot de conclusie dat de Isla in 2013 een bijdrage van 68.1 microgram per m³ heeft geleverd aan de totale jaargemiddelde concentratie zwaveldioxide op leefniveau benedenwinds van de raffinaderij, en ter plaatse van de Nijlweg een bijdrage van 66.6 microgram per m³.

24. Zoals gesteld hebben partijen ervoor gekozen in het deskundigenonderzoek v.w.b. het jaar 2014, de vraagstelling te verruimen en ook andere locaties mee te nemen (voor zover die vallen benedenwinds van de raffinaderij, daaronder begrepen te Beth Chaim, dus voor zover die locaties vallen onder het bereik van het dictum van het Hof), bijgesteld met de recente meteogegevens.

Indien in het verleden een rekengrid van 250 x 250 meter is gebruikt, dan hebben partijen v.w.b. het jaar 2014 in ieder geval bedoeld en ervoor gekozen om een ander rekengrid te gebruiken, t.w. een rekengrid waarbij ook de concentratie op deze andere locaties kan worden berekend. Een rekengrid waarbij het hoogst belastbare punt van 2014, de hoogste concentratie in 2014 wordt gevonden (en dus niet de hoogste concentratie in 2008 of 2009).

Vandaar vraag 3

25. Isla doet voorkomen alsof er een "StAB-methode" is, waarbij een grid van 250 bij 250 meter (moet) wordt (worden) gehanteerd.

Dit is echter niet juist.

Als er zoiets bestaat als een "StAB-methode", dan kan dit niet anders zijn, dan het aangeven van de locaties(s) met de hoogste concentratie in een bepaald jaar. Dus voor 2008, de hoogste concentratie in 2008, voor 2009 de hoogste

concentratie in 2009, en voor 2014 de hoogste concentratie in 2014. Een "StAB-methode" kan nimmer zijn het vasthouden aan locatie(s) waar jaren geleden de hoogste concentratie is berekend.

Overigens heeft StAB in haar rapport van 4 maart 2010 (StAB/38558/HB) zelf een scan uitgevoerd op een grid van 10 x 10 meter *"om en nabij dit punt een berekening uit te kunnen voeren, hebben wij in de AERMOD inputfile een raster voor deze locatie ingevoerd waarbij de vlakken zijn verkleind tot 10 x 10 meter Uit de berekeningen met dit fijnmagizer grid blijkt dat de hoogste....."*.

Zo heeft StAB toen concentratieberekeningen uitgevoerd om de hoogste concentratie te achterhalen, niet met gebruikmaking van een grid van 250 x 250 meter maar met een veel kleinere grid (er is gebruik gemaakt van zowel een grid van 25 x 25 meter als van 10 x 10 meter). Zie pagina 38 uit dit rapport.

Vastgesteld is toen dat de hoogste concentratie lag op de locatie $x = 49500$ en $y = 52828$ (geen grid van 250 bij 250 meter, daar deze locatie niet deelbaar is door 250).

Als men van een StAB-methode moet spreken, dan is dit de methode waar de locatie met de hoogste concentratie (van zwaveldioxide) wordt vastgesteld, waarbij men begint met het vaststellen van de emissie hoeveelheden door middel van de massabalans.

Voor de duidelijkheid en volledigheid, met gebruikmaking van Aermod wordt men niet gelimiteerd om slechts met een grid van 250 x 250 meter te berekenen.

Neen, met Aermod kan op alle locaties worden berekend, ook met een grid van 10 x 10 meter.

26. Indien partijen de bedoeling hadden om op slechts één locatie te meten en indien partijen niet de bedoeling hadden om de aangepaste/recente meteogegevens te gebruiken, dan zijn vragen 3 en 4 toch zinloos?

Waarom worden deze vragen gesteld indien het antwoord op deze vragen niet relevant zou zijn voor de beantwoording van de vraag of Isla het immissieverbod heeft overtreden? Isla heeft zich overigens nimmer verzet tegen deze vragen en tegen de uit te voeren onderzoeken aan de hand van deze vragen. Isla heeft dan ook ondubbelzinnig ingestemd met deze werkwijze. Isla heeft ingestemd met de berekening op meerdere locaties (en dus niet beperkt tot een grid van 250 bij 250 meter) en met de bijstelling middels de recentere meteogegevens (en dus niet beperkt tot de meteogegevens van 2003).

27. De coördinaten $x = 49500$ en $y = 53000$ en $x = 48750$ en $y = 52750$ (antwoord op vraag 1) betreffen slechts coördinaten, weliswaar op een rekengrid van 250 bij 250 meter, maar het zijn en blijven coördinaten.

28. Evenzeer kan dan ook de locatie $x = 49500$ en $y = 52828$ (locatie bedoeld bij vraag 3) worden aangehouden, op welke locatie wel een overtreding van het

Hofverbod wordt geconstateerd. Deze locatie bevindt zich immers benedenwinds van de raffinaderij. Deze locatie valt onder de door het Hof bedoelde metingslocatie.

29. Overigens, bij een rekengrid van 250 bij 250 meter wordt op de coördinaten $x = 49500$ en $y = 52750$ een immissie gemeten van 95,78 microgram per m^3 , een overtreding derhalve van het verbod zoals door het Hof opgelegd. Dus ook al zou slechts mogen worden gemeten op een grid van 250 bij 250 meter, op locatie $x = 49500$ en $y = 52750$ (deelbaar door 250) wordt het Hofverbod overtreden.
30. Afgezien van het feit dat een vonnis in kort geding geen kracht van gewijsde heeft, kon de kortgedingrechter weinig anders dan de conclusie van StAB zoals geformuleerd in het rapport van 16 juni 2015 overnemen. De kortgedingrechter had slechts dit rapport tot zijn beschikking en in dit rapport wordt geen melding gemaakt van locaties, vallende onder het dictum van het Hof, waarbij de norm wel is overschreden. Vandaar dat Isla in de uitspraak van dit kort geding, gewezen op 10 november 2015, in het gelijk is gesteld.
31. Verdedigbaar is echter ook dat de kortgedingrechter ten onrechte de locatie met coördinaten $x = 49500$ en $y = 53000$ ($x = 49250$ en $y = 53000$, ingevolge het rapport van 10 maart 2009 bijgesteld tot $x = 49500$ en $y = 53000$) als enige toetsingslocatie heeft gebruikt omdat dit als punt met de hoogst berekende waarde overall ex Isla diende te gelden.
De kortgedingrechter ziet hierbij volledig over het hoofd, dat dit punt weliswaar ten tijde van het opstellen van het rapport van 16 juni 2008 als hoogst berekende waarde overall ex Isla gold, doch niet meer in 2013 (en zeer zeker niet in 2014). En nogmaals, het verbod zoals geformuleerd in het Hofvonnis heeft het niet over een vaste toetsingslocatie van $x = 49500$ en $y = 53000$ (althans $x = 49250$ en $y = 53000$ doch over **alle** locaties benedenwinds van de raffinaderij, daaronder begrepen te Beth Chaim.
32. Wat StAB eigenlijk stelt in het rapport van 16 juni 2015, welke stelling Isla uiteraard tot de hare maakt, is dat in feite het verbod zoals door het Hof gesteld is overtreden door Isla. De norm zoals door het Hof gesteld, is overschreden. Dus in principe zijn de dwangsommen verbeurd, maar indien slechts op bepaalde locaties wordt berekend, kun je dit alsnog "rechttrekken" en kun je bewerkstelligen dat de locaties waar een hogere immissie dan toegestaan wordt berekend, hierbuiten vallen. Je kunt deze locaties dan "wegdenken".
Het is toch de bedoeling om de daadwerkelijke bijdrage van Isla te achterhalen? Dit is toch wat men wil weten?
Dat mensen die troep blijven inademen en dit met hun leven moeten betalen is voor Isla niet van belang. Van belang is dat een methode is gevonden om te blijven uitstoten en dat er geen dwangsommen betaald hoeven te worden.

Of wil Isla beweren dat mensen/de buurtbewoners en bezoekers slechts moeten inademen op de locaties die Isla aangeeft, doch niet op de locaties waar het Hofverbod wordt overtreden?

Dus dat het maar beter is op die locaties je adem in te houden?

Geef iedereen dan maar een grid van 250 bij 250 meter, dan weten zij precies waar zij moeten inademen en waar niet.

Dit is natuurlijk de wereld op zijn kop.

33. Deze vlieger gaat echter niet op v.w.b. het jaar 2014 omdat partijen nadrukkelijk hebben gekozen om op meerdere locaties de bijdrage van Isla te berekenen en ook om een meteocorrectie toe te passen, namelijk de daadwerkelijke meteogegevens van 2014 en niet die van 2003 opdat de daadwerkelijke immissie in beeld kan worden gebracht. Dat de meteogegevens van 2003 significant afwijken van 2014, hoeft verder geen betoog.

Middels klimaatveranderingen waait de wind overwegend uit het oosten en niet meer uit het noordoosten.

Overigens komt de uitstoot van Isla uit verschillende schoorstenen, verspreid over het gehele Islaterrein.

Dat slechts Isla en niet de omwonenden dit in de hand hebben, behoeft geen verdere uitleg.

Een reden temeer om niet vast te houden aan één bepaalde berekeningslocatie.

34. Isla zal dan ook niet met succes (zelfs niet met droge ogen) kunnen stellen dat er is afgeweken van een bepaalde meet/toetsingslocatie en/of dat zij in redelijkheid verwachtte dat slechts op een bepaalde locatie zou worden gemeten. En dat nu op andere locaties is gemeten waarbij is geconstateerd dat de immissie zoals geformuleerd in het Hofvonnis is overschreden, zij geen dwangsommen heeft verbeurd.

In de eerste plaats berust een dergelijke stelling op een verkeerde lezing van het Hofvonnis. Deze verkeerde lezing komt volledig voor rekening en risico van Isla.

In de tweede plaats heeft Isla nadrukkelijk ingestemd dat in het rapport meerdere toetsingslocaties zouden worden aangehouden en dat een meteocorrectie zou plaatsvinden.

Indien zulks met zich meebrengt dat dan komt vast te staan dat Isla het verbod zoals door het Hof geformuleerd heeft overtreden, dient Isla de gevolgen hiervan te dragen.

In de derde plaats is Isla te kwader trouw indien zij de norm heeft overschreden doch met gekunstelde berekeningsmethode tracht om deze overschrijding niet mee te laten tellen.

Het is naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar indien Isla de norm overschrijdt en dus dwangsommen verschuldigd wordt, doch met een beroep op een bepaalde berekeningswijze waarbij de overschreden toetsingslocaties niet worden meegenomen, aan haar verantwoordelijkheid tracht te ontkomen.

Nogmaals, het gaat niet om een burenruzie waarbij de uitkijk wordt belemmerd, het gaat om de gezondheid, om het leven van mensen, het hoogste goed dat wij kennen, en dit laatste schijnt Isla niet te kunnen of te willen begrijpen.

35. Isla heeft het over de rechtszekerheid.

Wellicht doelt Isla op haar rechtszekerheid en niet op de rechtszekerheid van de omwonenden die erop mochten vertrouwen dat er op geen enkele locatie benedenwinds de raffinaderij de norm verder zou worden overschreden. De rechtszekerheid van de omwonenden, dat Isla zich over de hele linie zou houden aan het Hofvonnis.

CONCLUSIE: de vorderingen van Isla dienen te worden afgewezen met haar veroordeling in de kosten, uitvoerbaar bij voorraad.

DE RECONVENTIONELE VORDERING

1. Uit de verschillende uitspraken blijkt dat Isla jarenlang heeft bijgedragen aan een immissie welke schadelijk is voor de gezondheid, dat Isla jarenlang de norm heeft overschreden.
2. Het Hofverbod gold slechts voor 2013 en 2014. Uit de overgelegde rapporten van GGD Amsterdam blijkt dat Isla in 2015 en 2016 weer flink over de scheef is gegaan. Zie de samenvatting in beide rapporten. In 2015 is op Beth Chaim een jaargemiddelde van 225 microgram per m³ gemeten en op Kas Chikitu 122 microgram per m³. In 2016 is op Beth Chaim gemeten 153 microgram per m³ en op Kas Chikitu 85 microgram per m³. Dit is tekenend voor de houding van Isla de afgelopen 20 tot 30 jaar. Het verbod is niet meer geldig, er kunnen dus geen dwangsommen (meer) worden verbeurd, dus waarom zou Isla zich moeten inhouden? De winst prevaleert boven mensenleven.
3. Als produktie wordt voorts overgelegd een overzicht hoeveel minder zal worden uitgestoten indien Isla overgaat op schonere brandstof (t.w. met 1% zwavel) en indien met stopt met het affakkelen. Het verschil is enorm en weegt niet op tegen de kosten die Isla zal moeten maken. Bij gebruik van stookolie met 1% zwavel i.p.v. asphalt (de zwarte pitch) zal de totale luchtvervuiling met zwaveldioxide met ruim 55% verlaagd worden en zal de groene aanslag verdwijnen. Indien het affakkelen van zure gassen wordt stopgezet wordt de uitstoot met ruim 11% verlaagd

4. Voorts wordt een artikel overgelegd van de heer Peter van Leeuwen waarom per direct Isla moet worden geboden om schonere brandstof te gebruiken.
5. Idem een ingezonden stuk in de Amigoe.
6. HZC e.a. wensen voorts te verwijzen naar een wetenschappelijk artikel van Erin Pulster e.a. gepubliceerd in <https://www.scirp.org/journal/PaperInformation.aspx.PaperID=83237>).

Een citaat uit dit artikel: *“The objectives of this study were to evaluate ambient levels of sulfur dioxide surrounding an oil refinery on the island of Curacao. Levels which were then compared to literature values and recommended public health guidelines to determine potential public health risks. Concentrations of sulfur dioxide in Curacao were found to be among the highest globally with an increasing trend on time.*

The annual SO2 concentrations measured at both the Beth Chaim and Kas Chikitu station for the years 2010-2014 are among the highest reported globally. The 2014 concentrations measured at Beth Chaim were more than 200 times greater than those mentioned in Nuraminis, Italy (0.72) in 2002. In addition, the 2013 annual SO2 concentrations (155.9) at the Beth Chaim station were over 5 times higher than the 2013 US annual average (29.4)!”

Verder wordt in dit artikel verwezen naar de 24-hour guidelines van de European Commission and de aanbevelingen van WHO welke op Curacao in 2011, 2012, 2013 en 2014 verre worden overtroffen

7. De grens zit op 80 microgram per m³. Hierboven komt de gezondheid van de mens in het gedrang. De bijdrage van Isla in de totale immissie bedraagt om en nabij de 60%. Isla moet dan ook worden verboden om meer dan 60% x 80 = 48 microgram per m³ jaargemiddelde bij de dragen aan de concentratie van zwaveldioxide op leefniveau benedenwinds van de raffinaderij en te Beth Chaim.
8. Met benedenwinds de raffinaderij wordt bedoeld op welke locatie dan ook benedenwinds van de raffinaderij, dus op welke coördinaten dan ook, en te Beth Chaim wordt ook bedoeld op de begraafplaats Beth Chaim. Alhoewel zulks ook valt te lezen in het Hofvonnis van 12 januari 2010, wordt Uw Gerecht verzocht dit in Uw overwegingen mee te nemen.

HZC e.a. persisteren.

Curacao, 18 april 2018.

Namens HZC e.a.,

mr. H.W. Braam